

VIJF JAAR

van nu & straks

PERSMAP 20 JANUARI 2004

IDEALISTISCH TIJDSCHRIFT DER JONG-EUROPEEËRS
UIT ZUID-NEDERLAND

PERSTEKST 20 JANUARI 2004

VAN NU & STRAKS BESTAAT VIJF JAAR

Deze maand is het vijf jaar geleden dat «Van Nu & Straks» werd heropgericht in een derde reeks.

«Van Nu en Straks» was het belangrijke literaire tijdschrift waarin vooraanstaande kunstenaars een schrijvers bekendheid verwierven, zoals Stijn Streuvels, Karel Van de Woestijne, Herman Teirlinck, August Vermeylen enz. Een eerste, bibliotheek reeks verscheen van 1893 tot 1894; een tweede van 1896 tot 1901.

In januari 1999 — bijna een eeuw later — verscheen het eerste nummer van een derde reeks. Op 10 februari 1999 lichtten enkele studenten uit Antwerpen, Brussel, Gent en Leuven de doelstellingen van het nieuwe tijdschrift toe aan de pers. Zaak was in de eerste plaats een leemte in het Vlaamse literaire landschap te vullen: een bibliotheek en idealistisch alternatief voor de bestaande materialistische literatuur.

Vijf jaar later zijn de meeste redacteurs afgestudeerd; ook «Van Nu & Straks» is een volwaardig en gewaardeerd literair tijdschrift geworden. Naar aanleiding van het eerste lustrum werd vannacht een nieuwe website gelanceerd. Tegelijkertijd verscheen zopas een nieuw nummer, met daarin ook bijdragen uit Nederland en Scandinavië.

Naar aanleiding van het vijfjarig bestaan van «Van Nu & Straks» durven wij u vragen om in uw programma, tijdschrift of krant enige aandacht te besteden aan het nieuwe nummer en/of aan de nieuwe website.

Op de nieuwe website vindt u naast alle reeds verschenen recensies en artikels over ons tijdschrift, profielteksten, achtergrondinformatie en veel meer. Het adres is <http://www.van-nu-en-straks.be>.

Wij kijken uit naar uw reacties en danken alvast voor uw belangstelling!

Met vriendelijke groet.

In deze persmap:

- ▶ persbericht van 20 januari 2004
- ▶ over «Van Nu & Straks», derde reeks
- ▶ het oude «Van Nu en Straks»: onze voorgangers en wij
- ▶ een terugblik op vijf jaar «Van Nu & Straks»
- ▶ uw recensienummer

VAN NU & STRAKS
Idealistisch tijdschrift der Jong-Europeërs uit Zuid-Nederland

61, Sint-Jansbergsesteenweg · B 3001 Heverlee (Leuven) · Vlaanderen (België)
telefoon +32.485.560.567 · info@van-nu-en-straks.be · www.van-nu-en-straks.be
Fortis Bank 230-0600139-20 · IBAN 28 2300 6001 3920 (Swift/BIC: GEBABEBB)

OVER «VAN NU & STRAKS», DERDE REEKS

In de winter van 1998 werd «Van Nu & Straks» opgericht in een derde reeks onder leiding van Chr. Moonen (°1978) & L.M. Solzen (°1979). Volgens de stichters was er nood aan een gezaghebbend artistiek instrument om weerwerk te bieden aan de hedendaagse cultus van het banale. Zij zochten naar een middel dat een waardig orgaan zou worden voor de moeizame culturele evenwichtsoefening tussen vooruitstrevendheid en het behoud van de waardevolle elementen van onze Westerse traditie. Dit middel zou een verzorgd literair-filosofisch tijdschrift worden, waarin jongeren op een eerlijke en open wijze het maatschappijkritische debat zouden aandurven en nadenken over de plaats van schijnbaar verouderde kunstvormen binnen de hedendaagse culturele context.

Een oude naam/gedachte doen herleven

Om uiting te geven aan hun dubbelzinnige belangstelling voor traditiebesef en vooruitstrevendheid, grepen de oprichters terug op een monument in de geschiedenis der vaderlandse letteren: «Van Nu en Straks». De kunstenaars en schrijvers die omstreeks de eeuwwisseling borg stonden voor dit vernieuwende literaire tijdschrift zijn genoegzaam bekend. August Vermeylen en Hendrik Van de Velde stuwden samen met een schare andere kunstenaars het tijdschrift tussen 1893 en 1901 in twee reeksen op in de geschiedenis van de baanbrekende letterkunde. Het gevoel dat hen bond was een jeugdige onvrede over het geboorneerde provincialisme van de toenmalige literatuur- en cultuurpauzen. Zij ontwikkelden een vormtaal die tegelijk de

Vlaamse geestelijke ruimte vertolkte, maar tevens hun ambities naar een ruimer Europees geheel gestalte gaf. Het progressieve karakter van de zoektocht naar een verfijnde vorm waarin het Nederlands als literaire taal tot zijn recht zou komen, sloot naadloos aan bij de geestesbeschouwelijke keuze van de Van-Nu-en-Straks'ers voor een Vlaamse cultuurnatie. Zich bevrijden van velerlei onvrijheid & bevoogding: August Vermeylen wist dat zoiets met recht & rede vooruitstrevend kan genoemd worden.

Het oude «Van Nu & Straks» werd een icoon van het culturele optimisme dat omstreeks de vorige eeuwende heerste. Het Westen leek aan de vooravond van een gouden eeuw te staan, waarin nieuwe technieken in harmonie met de natuur, een geestelijk idealisme en sociale rechtvaardigheid de toon zouden aangeven. Dat honderd jaar later Europa het leed van twee wereldoorlogen zou moeten verwerken, was toen nog onvermoed. Nog minder de geestelijke malaise die eruit zou voortvloeien, het cynisch nihilisme en de moeizame worsteling met een oude culturele traditie.

Nieuwe tijden, andere zeden...

Wat de hedendaagse invulling van de periodiek moge wezen, zal slechts de toekomst te kennen geven; dat de oprichters zoals destijds hopen bij te dragen aan de bloei van onze vaderlandse letteren en kunsten menen zij in hun tijdschrift voldoende duidelijk te mogen maken, nu, vijf jaar later, en met de nodige steun, ook straks. Zeker is dat «Van Nu & Straks» zich opnieuw het progressief orgaan wil noemen van een nieuwe jonge generatie.

Door gedegen literaire, grafische en muzikale schepping tracht «Van Nu & Straks» krachtig

geestelijk voedsel aan te reiken aan iedereen die eerlijk wil meedenken en -werken aan geestelijke waarden in kunst, cultuur en maatschappij. Vaak wordt geschimpt op 'platvloers consumptisme'; «Van Nu & Straks» meent dat het debat echter genuanceerder moet worden gevoerd. Toch is het zo dat een mercantiel hedonisme vandaag de dag afbreuk doet aan het spirituele in de mens en zelfs schadelijk is voor elk idealisme. «Van Nu & Straks» erkent dat conservatieve waarden zoals contemplatie en zelfdiscipline de huidige progressiviteit incarneren. Deze waarden moeten opnieuw worden uitgedragen. Eerst moeten zij echter worden heruitgevonden in de taal en het beeld.

Een bibliofiel tijdschrift

«Van Nu & Straks» presenteert zich in de eerste plaats als een letterkundig kunsttijdschrift. Het staat borg voor uitsluitend nieuw scheppend werk, samengebracht naar inhoud en vorm in

bijdragen van gelijkgestemde kunstenaars en schrijvers. Prozabijdragen en beschouwende opstellen vormen het grootste aandeel, naast grafisch werk, poëzie en muziek. De redacteurs beseffen zeer goed dat jeugdige barricadedrang het gevaar in zich draagt te balanceren op het snijpunt tussen kitsch en kunst, maar zij willen geloven dat als zij het subtiel evenwicht hiertussen kunnen bewaren, het ook de meest aangepaste wijze is om zich vandaag de dag uit te drukken.

De geest van verzorgde boekuitgave staat centraal bij de vormgeving van het tijdschrift. Het geheel is met zorg gedrukt op houtvrij papier & stevig ingenaaid. De uitgevers bekennen zich

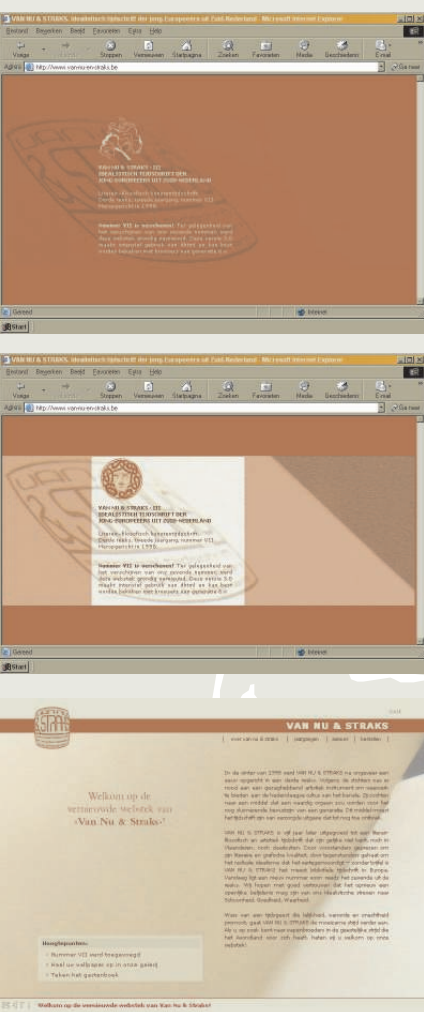
echter niet tot een modieus koketteren met oogende publicaties; zij voelen zich als erfgenamen van de welvaartsstaat verplicht op oprechte wijze de middelen te gebruiken die zo iets mogelijk maken. Er wordt blijvend geëxperimenteerd met duurzame druktechnieken, typografie en papier-soorten. Daarin geldt duurzaamheid bovenal: het experiment verlaat nooit de gedegen vormen van een klassieke gulden snede. Zonder overdrijven mag «Van Nu & Straks» met recht het meest bibliofiele tijdschrift genoemd worden, zeker in Vlaanderen, maar wellicht ook ver daarbuiten.

Vijf jaar later

Na vijf jaar mogen de initiatiefnemers bescheiden terugblikken op de kortstondige successen die zij behaalden. Zij stellen vast dat deze verwezenlijkingen slechts bescheiden blijven bij de immense en vermoeiende taak die de komende generaties nog wacht. «Van Nu & Straks» is niet de gezaghebbende idealistische stem, waarvan onze cultuur nood heeft. Nog steeds zoeken de uitgevers naar nieuwe krachten van jonge kunstenaars en schrijvers die een zelfde belangeloos enthousiasme koesteren.

Toch is «Van Nu & Straks» vijf jaar later uitgegroeid tot een volwaardig en gewaardeerd literair-filosofisch en artistiek tijdschrift. Voorstanders prijzen het om zijn literaire en grafische kwaliteit, anderen hekelen de 'oubollige taal' of het 'ongenuanceerde idealisme'. In elk geval wordt «Van Nu & Straks» ook in het buitenland gesmaakt: met vele abonnees in vooral Nederland, maar ook in Duitsland en Scandinavië kon het bibliofiele tijdschrift contacten aanknopen met bevriende Europese kunstenaars. In het nieuwste nummer werden dan ook bijdragen opgenomen van een Noors kunstschilder en een Nederlands publicist.

De huidige redactie denkt in alle bescheidenheid tevreden te mogen zijn over vijf jaar «Van Nu & Straks». Maar er is nog veel werk te doen. Met de nodige steun en belangstelling hopen de redacteurs hun werkt te kunnen voortzetten.

Enkele 'screenshots' van de nieuwe website
<http://www.van-nu-en-straks.be>

VAN NU & STRAKS
Idealistisch tijdschrift der Jong-Europeërs uit Zuid-Nederland

61, Sint-Jansbergsesteenweg · B 3001 Heverlee (Leuven) · Vlaanderen (België)
telefoon +32.485.560.567 · info@van-nu-en-straks.be · www.van-nu-en-straks.be
Fortis Bank 230-0600139-20 · IBAN 28 2300 6001 3920 (Swift/BIC: GEBABEBB)

HET OUDE «VAN NU EN STRAKS»: ONZE VOORGANGERS EN WIJ

«Van Nu & Straks» is veel ouder dan het project waaraan wij nu vijf jaar werken. Lang was het een bekende en geëerde naam in onze vaderlandse literatuurgeschiedenis. Aan onze derde reeks, die wij in de winter van 1998 begonnen, gingen van 1893 tot 1894 en vervolgens van 1896 tot 1901 twee reeksen vooraf. «Van Nu & Straks» was het belangrijke Vlaamse tijdschrift dat rond de vorige eeuwwisseling het forum was waarop voorname schrijvers en kunstenaars bekendheid verwierven, zoals Cyriel Buysse, Stijn Streuvels, Karel Van de Woestijne, Herman Teirlinck, Hendrik van de Velde, Joris Minne enz. Herinneren we ook aan de betekenis die het tijdschrift heeft gehad — onder meer in de opstellen van August Vermeylen — voor de sociale en intellectuele ontvoogding van ons land.

Wij ondervonden echter hoe veel minder dit tijdschrift vandaag nog bekend is dan we aanvankelijk op rekenden. Toch waren wij van meet af aan steeds van mening dat, hoe roemrucht en verheffend ook het ooit mocht zijn geweest, dit tijdschrift slechts zou vergelen op stoffige archiefplanken, zo het geen nieuw leven werd ingeblazen, zo de schone geest ervan niet opnieuw zou beziel worden.

Als men een tijdschrift van zulke betekenis als «Van Nu & Straks» heropricht, moet men zich er goed van bewust zijn tot welk een zware historische verantwoordelijkheid men zich verbindt: wij moeten de goede naam van onze voorgangers alle eer aandoen. Om aan deze eis tegemoet te kunnen komen, spreekt het voor zich dat we, als heroprichters, als voortzetters van het tijdschrift, als geestelijke erfgenamen, heel wat gemeenschap-

pelijks zullen hebben met onze illustere voorgangers. In een reeks van gemeenschappelijke idealen, daarin ligt ook het recht om tenminste te proberen ons achter hen te plaatsen, hen in hun voetsporen te volgen. Of wij daarin zullen slagen, zal slechts de toekomst te kennen geven. Wat de precieze invulling moge worden die wij aan «Van Nu & Straks» zullen weten te geven, is niet aan ons om nu al te zeggen, maar dat wij, zoals destijds, onze blik vanuit Vlaanderen willen richten naar Europa, hopen wij in ons tijdschrift genoegzaam duidelijk te kunnen maken, Nu, en wie weet, ook Straks nog.

Toch zijn er ook verschillen. Vele verschillen zelfs, verschillen die soms wezenlijk andere opvattingen belichamen over kunst en letterkunde, staat en maatschappij... Zo moeten wij, ja, kunnen wij niet anders dan de decadentie van het fin-de-siècle afkeuren, het immorele l'art pour l'art dat men soms in de eerste twee reeksen van «Van Nu & Straks» las. Zo hebben wij dat immers leren doen, na de gebeurtenissen van een eeuw die onze voorgangers niet konden kennen...

Overheen alle verschillen, weten wij dat we in andere tijd leven, met andere zeden en andere ervaringen. Een tijd ook met andere noden, die andere plichten van haar kunstenaars en denkers vergen. Dit hebben we alvast wél gemeenschappelijk, en is voorzeker het basso continuo dat doorheen het enthousiasme van onze voorgangers liep zoals het ook vandaag nog onze generatie weet te begeistere: ons jeugdig streven, ons oprecht geloof in idealen die de mens en zijn wereld beter kunnen maken. Enkel onze manier om met dit geloof om te gaan verschilt: beiden denken wij te doen wat we moeten doen — zij, gisteren, op hun manier, wij op de onze, wij beiden volgens de noodzaak van elk onze eigen tijd.

VAN NU & STRAKS
Idealistisch tijdschrift der Jong-Europeërs uit Zuid-Nederland

61, Sint-Jansbergsesteenweg · B 3001 Heverlee (Leuven) · Vlaanderen (België)
telefoon +32.485.560.567 · info@van-nu-en-straks.be · www.van-nu-en-straks.be
Fortis Bank 230-0600139-20 · IBAN 28 2300 6001 3920 (Swift/BIC: GEBABEBB)

EEN TERUGBLIK OP VIJF JAAR «VAN NU & STRAKS»

‘Het gebeurt wel meer: studenten die de handen in elkaar slaan, wat zakgeld sparen en een tijdschrift oprichten om er hun pennenvruchten in kwijt te raken. Het zijn meestal idealistische initiatieven, die bij gebrek aan financiële middelen, publieke belangstelling en vooral kwaliteit een kort leven zijn beschoren.’ Dat stond te lezen in een recensie aan ons tijdschrift gewijd, augustus 1999. Ondertussen staan we bijna vijf jaar verder. Zeven nummers zijn al van de pers gerold, en vooral op de laatste twee denken we met recht fier te kunnen zijn. Het is inderdaad niet zo eenvoudig ons initiatief van destijds te handhaven.

In al die tijd hebben we veel geleerd, met vallen en opstaan. De meesten onder ons waren destijds inderdaad nog student, nu zijn de meesten al afgestudeerd, studeren nog bij of staan zelf aan het begin van een academische carrière. Met de jaren en met de praktijk van de ervaring hebben we wellicht wat van het naïeve enthousiasme verloren dat de aandacht van sommige recensenten prikkelde, zijn we meer volwassen geworden, in onze ideeën, in onze vormen en vooral ook in de praktische kant van de zaak.

Voor al daarin, omdat we daar het meeste te leren hadden. En toch blijven er moeilijkheden. Zo staan we ver achter op onze uitgavenplanning, ging er al eens iets mis met verzending, was de druk nooit helemaal onberispelijk. Dikwijls hadden we af te rekenen met overmacht, bleven we te zeer afhankelijk van omstandigheden waar we zelf geen vat op hebben. Soms brak ook ontgoocheling door en ontmoediging. Waarom al die inspanningen? Die enorme inzet van onze

medewerkers? Het heeft veel van onze krachten geveegd, en het doet dat nog steeds, om volledig zelfstandig, ‘na de uren’, met dat weinige zakgeld en die gebrekkige praktijkkennis een tijdschrift te blijven uitgeven dat durft te wedijveren met professionele publicaties die kunnen rekenen op een financieel vangnet van uitgeverijen, verenigingen, overheden, met de voltijdse inzet van vrijgestelden... Onze financiële middelen zijn inderdaad erg beperkt: we trekken geen subsidies, willen ook geen inkomsten uit reclame. Toch hebben we steeds willen doorzetten. Want er was iets anders dat ons bleef drijven en kracht gaf.

Wellicht was de auteur van de aangehaalde recensie er zich niet half van bewust hoe terecht het was ons initiatief ‘idealistisch’ te noemen. Want voor ons betekent ‘idealisme’ veel meer dan de oppervlakkige betekenis die het dikwijls krijgt. Het was er ons nooit om te doen onze ‘pennenvruchten kwijt te raken’. Maar wij geloven dat onze generatie een belangrijke taak heeft voor de toekomst van onze Europese cultuur. En hiertoe hebben wij ons steentje willen bijdragen. Met alles wat binnen onze mogelijkheden ligt. En als het even kan, ook met wat we nog niet kunnen, maar met veel wilskracht en inzet op termijn wel gedaan krijgen. En we hoeven geeneens daarvan zelf de vruchten te plukken...

► Meer info op www.van-nu-en-straks.be
of per telefoon op +32.485.560.567.

► Kernredactie:

Lodewijk M. Solzen,
hoofdredacteur@van-nu-en-straks.be
Christoph Moonen,
censor@van-nu-en-straks.be
Dr Hans Verboven,
secretaris@van-nu-en-straks.be

VAN NU & STRAKS
Idealistisch tijdschrift der Jong-Europeërs uit Zuid-Nederland

61, Sint-Jansbergsesteenweg · B 3001 Heverlee (Leuven) · Vlaanderen (België)
telefoon +32.485.560.567 · info@van-nu-en-straks.be · www.van-nu-en-straks.be
Fortis Bank 230-0600139-20 · IBAN 28 2300 6001 3920 (Swift/BIC: GEBABEBB)